

Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr.8 (2136)

1975 m. VASARIO – FEBRUARY 26 d.

CANADA – MONTREAL – (Established 1941).

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

NIXONAS JAU TIK PILIETIS

Praėjus šešioms mėnesiams nuo JAV prezidento Richard N. on'o atsistatydinimo, jis tapo paprastu krašto piliečiu. Federalinė vyriausybė atitraukė jo aptarnavimui skirtus pareigūnus; liko tik keturios apmokamos sekretorės ir dar slapstosios sargybos keletas asmenų. Buvęs prezidentas neteko karinių adjutantų, 11 automobilių bei kitų privilegijų.

RICHARD M. NIXON

BALTŲ FEDERACIJOS RENGINYS

Vasario 19 d. Kanados Parlamento rūmuose įvyko Baltų Federacijos suorganizuotas vakaras – koncertas.

Koncertinėje dalyje dalyvavo latvių pianistas, estų smuiklininkas ir lietuvių solistas Vaclovas Verikaitis.

Iš Montrealio lietuvių atstovavo Gina Čapkauskienė ir J. Šiaučius.

Keturi senatoriai ir septyni parlamentariai globojo šį išsklaidingą vakarą.

PAMINĖTAS FIZIKOS MOKSLO SRITYJE

Laval Universiteto Fizikos Departamento leidinyje, Quebec'e, tilpo straipsnis apie neseniai mirusį lietuvi mokslininką Adolfą Jucį.

"Staigi Adolfo Jucio mirtis atėmė iš teoretinės fizikos darbuotojų tarpo svarbią ir vienkartinę asmenybę.

Atominės struktūros fizikas, džiaugėsi dirbęs ir su Douglas R. Hartree Anglijoje, ir su V. A. Fock Leningrade. Jis vienas pats išvystė reikšmingą teoretinės fizikos mokyklą Vilniuje, Lietuvoje. Vakaruose šis įvykis buvo neįvertintas, kol socialinė ir geografinė izoliacija nebuvo nugalėta 1960, pradedant kai kurių didesnių šios mokyklos darbų vertimais į anglų kalbą. Jo pavardė tarp kūrėjų ir romėniškojo raidyno dažnai išvirsdavo į fonetišką Jutsis.

...Daug naujų aspektų atomų teorijos buvo išvystyta Jucio ir jo bendradarbių skaitlingose straipsnių serijose ir keltose knygose.

Kaikiellavimas iš Vilniaus ir į Vilnių vėl palengvėjo, daugelis mūsų buvo ten nuvykę, bičiuliškai, maloniai ir su sąmojom pasveikinti ir globojami. Daugelis mūsų turėjome laimę prilipti jį pas mus kaip paskaitininką ir svečią.

Jo supratimo gilumas, jo nurodymai daugeliui ir jo aukštas mokslinis integritumas padarė jį visuotiniu ir mylimu mokslininku.

Ugo Fano, Chairman
Department of Physics
University of Chicago

BENDRUOMENYBĖS

VYRIAUSIO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO POSĖDIS

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto tarybos posėdis įvyko 1975 vasario 8 New Yorke. Svarbesnieji klausimai, kuriuos taryba svarstė, buvo 1974 apyskaitos tvirtinimas, 1975 sąmatos priėmimas ir Vliko užsienio politikai vesti gairių svarstymai.

Pradžioje patvirtinus praėjusio tarybos posėdžio protokolą, Vliko valdybos vicepirmininkai Juozas Audėnas ir Jurgis Valaitis trumpai supažindino tarybą su kai kuriais valdybos atliekamais darbais, tarp kurių valdyba pasiuntė raštą Kopenhagoje Rytų Europos Egzilių komitetui, kuris šių metų pirmoje pusėje numatė sudaryti tarptautinį tribunolą, panašiai kaip Nuernberg, Sovietų Sąjungos nusikaltimams prieš žmoniškumą ir žmogaus teisių pažeidimą teisti. Prie rašto pridėti trys lietuvių kalinių sąrašai, kur įtraukti 205 nuteis-

Dr. K. Valiūnas, Vliko pirmininkas, dalyvavęs Montrealyje Vasario 16- sios paminėjime.

BREŽNEVAS SUSITIKO SU WILSONU

Brežnevas po 7 savaičių dingimo pasirodė ir priėmė britų min. pirm. Wilsoną. Diplomatinuose sluoksniuose stiprėja tvirtinimas, kad jis buvo dingęs ne dėl ligos, bet dėl nesutarimo valdžios viršūnėse. Sovietų laikraštininkai nori užginčyti tvirtinimus apie kovą dėl įtakos ir kad jo vadovavimas greit gali pasibaigti, bet prisimenami ir Chruščiovo laikais tokie pat tvirtinimai. Dar iki paskutinės dienos "Pravda" 1964 garbino Nikitą, lyg jam nieko nebūtų atsitikę.

JAPONAI ATMETA SOVIETŲ "DRAUGYSTĘ"

Japonai atmetė "draugystės ir bendradarbiavimo" susitarimą. Užsienio reikalų ministerija pareiškė, kad Japonija pirmąjį eilę nori pasirašyti taikos sutartį su rusais. II pasaulinis karas seniai pasibaigė, bet taikos sutarties nėra. Sovietai tebelaike keturias okupuotas japonų salas. ir tai trukdo išlyginti nesklendumus.

Pradžioje patvirtinus praėjusio tarybos posėdžio protokolą, Vliko valdybos vicepirmininkai Juozas Audėnas ir Jurgis Valaitis trumpai supažindino tarybą su kai kuriais valdybos atliekamais darbais, tarp kurių valdyba pasiuntė raštą Kopenhagoje Rytų Europos Egzilių komitetui, kuris šių metų pirmoje pusėje numatė sudaryti tarptautinį tribunolą, panašiai kaip Nuernberg, Sovietų Sąjungos nusikaltimams prieš žmoniškumą ir žmogaus teisių pažeidimą teisti. Prie rašto pridėti trys lietuvių kalinių sąrašai, kur įtraukti 205 nuteis-

Tarybos narys Antanas Škėrys perskaitė kontrolės komisijos protokolą, kuriuo buvo pasiūlyta patvirtinti 1974 Vliko veiklos piniginę apyskaitą. Tarybos apyskaita patvirtinta.

Patvirtinus apyskaitą, taryba ėmė svarstyti 1975 sąmatą, kurios valdybos paruoštą projektą feravo vicepirmininkas Aleksandras Vakselis. Sąmata, kaip konkrečius, pinigais išreikštas Vliko 1975 metų veiklos planas, tarybos narių buvo visapusiškai svarstytas. Valdybos nariams teko aiškinti savo nusistatymą tiek dėl numatytų darbų, tiek dėl jiems įvykdyti reikalingų lėšų. Kiekviena pozicija, o taip pat ir tarybos narių pasiūlytus dalykus aptarus, išlaidų sąmata, viso – 56,

Priėmus sąmatą, politinės komisijos pirmininkas Bronius Biliukas referavo komisijos paruoštą užsienio politikai vesti gairių projektą. Šis projektas buvo komisijos paruoštas iš medžiagos, kurią Vliką sudarančios grupės dar 1974 prisiuntė. Išklausiusi išsamią pranešimą, taryba paprasė pranešėją, kad jis komisijos projektą padaugintų ir jį išdalintų visoms grupėms ir Vliko valdybos nariams išstudijuoti.

Posėdžiui pirmininkavo Juozas Audėnas, Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos atstovas, sekretoriavo dr. Bronius Radzivanas, Lietuvių Fronto Bičiulių atstovas. (E.)

● Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba š. m. vasario m. 7 dienos posėdyje svarstė VLIKO rėmimo reikalą ir nutarė patvirtinti VLIKO ir ALTA atstovų š. m. sausio 10-11 d. susitarimus ir išsiųsti VLIKui 10.000 dolerių paramos. Pinigai yra išsiųsti. ALT Informacija.

● I Lietuvių Rašytojų Draugijos premijos komisiją įeina: A. T. Antanaitis, V. Bagdanavičius, MIC, P. Gaučys, R. Šilbajoris, N. Jankutė-Užbalienė. Komisija vertins 1974 m. išleistas literatūrines knygas. Premijos 1.000 dolerių mecenatas-Lietuvių Fondas.

DĖMESIO!

NL naujoji valdyba nutarė slūgtinti laikraštį tik už \$5.00 pirmuosius po užsisakymo metus naujiems skaitytojams. Spausdinama atkarpų psl., kviečiami pasinaudoti.

VYKDO ŽUDYMUS KAIRIEJI IR DEŠINIEJI

Argentinoje Peronenės prezidentavimo laiku vyksta nužudymai, skatčiuojami šimtais. Teroristiniai veiksmai daugiausiai vyksta Tucuman provincijoje, į šiaurę nuo Buenos Aires. Įsistiprinę keli šimtai gerai ginkluotų teroristų, gana aktyviai priešinaisi atsiųstai kariuomenei. Vienur, kitur vyksta pagrobimai ir nužudymai žymių pareigūnų, kaip iš kairiosios, taip ir iš dešinėsios krašto gyventojų pusės.

IŠ RECESIJOS Į KRIZĘ

JAV Darbo Federacijos Industrinių Organizacijų Kongreso prezidentas George Meany teigia, kad JAV iš recesijos perėjo į ekonominę krizę. Jis sako: "Mes turime griebtis net tokių priemonių, kokias naudotume karo metu". Jis kaltina tuos žmones Baltuose Rūmuose ir Kongrese, kurie nepaiso viso krašto žmonių problemų.

CLEVELANDO LIETUVIŲ DALIS "GRANDINELES" ŠOKEJŲ PAS Miesto MERA R. PERK

Foto Jonas Garla

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyalte au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Mėtinė prenumerata Kanadoje - \$9.50, visur kitur - \$10.00. Rėmėjo prenumerata nuo \$15.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Adm. ir laik. red. F. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE H8P 1C4, Que. Tel. (514) 366-6220

Bendradarbiai ir korespondentai spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonę. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuostatais. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija irleidžia neatsako.

VASARIO 16 MINTIMIS

Pirmas Lietuvos valstybės karalius buvo Mindaugas, kuris ir apsilavinavo ir priėmė krikščionybę (1253 m.) iš Romos popiežiaus ir imperatoriaus. Lietuvos valstybės galybė išaugo, valdant Vytautui Didžiajam XIV-XV a.

Klekvienos tautos svajonė turėti nepriklausomą valstybę. 1918. II. 16 buvo paskelbtas Lietuvos valstybės atstatymo nepriklausomybės aktas Vilniuje. Tuo laiku kaimynų tautų kariuomenės šeiminkavo Lietuvoje, kiekviena galvodama prisijungti, užgrobti kaip gardų kšnelį. Bet lietuvių tauta stoji į nelygią kovą su visais priešais, nugalėdama išvijo ir realizavo Nepriklausomybę.

Lietuvos valstybė visose srityse darė pažangą. Atlietėjimas, kultūrinis, ekonominis gyvenimas suzydėjo per dvidešimt metų. Lietuva įsikriavo į aukšto lygio valstybių tarpą. Buvo daugiau pasiekta visose srityse, kaip per 123 metus rusų carų vergijoje.

1939-1945 m. karo pasekoje Lietuva, Jaltos konferencijos nutarimu, atiduota SSSR valstybei, kaip karo grobis: D. Rooseveltas ir W. Churchillis patenkino J. Stalino reikalavimus.

Tauta, kuri nesiekia laisvės yra trąša kitoms tautoms, valstybėms ir užtat niekas

neneri būti kitų globoje, okupacijoje, vergijoje.

Visos tautos, mažos ir didelės, kovoja už nepriklausomą gyvenimą Atlanto chartoje buvo deklaruota visoms tautoms apsisprendimo teisė. Azijos, Afrikos tautos gauna nepriklausomybę, bet R. Europos tautos yra atiduotos SSSR Imperijos vergijon.

Rusų tauta nėra kokia nors viršmogiška tauta, kad ji turėtų teisę ir privilegiją kitas tautas grobti, žudyti ir valdyti prieš norą tų tautų žmonių.

Adolfas Hitleris su savo "teoretikais" rasistais išgalvojęs buvo, kad vokiečių tauta yra grynos rasės ir paskirta valdyti Europą, pasaulį. Tokios pasakos subirėjo, kaip stiklinis namelis. Tas pats atsitiks ir su Kremliaus planuotojais. Kremlius žudo, naikina netik užgrobtas tautas, bet ir rusus. A. Solženicynas knygos atvėrė pasauliui akis, įnešė daug šviesos ir tikro supratimo, kas tas komunizmas. Kokį nusikaltimą yra padaręs prieš žmoniją... (Mes lietuviai senai tą žinojom 1940 m.). Dabar Lietuvių tauta neša vergiją ir palaipsniui naikinama. Užtat lietuvius, kur jis beglyventų, turi dirbti, kovoti, kad Lietuva būtų Nepriklausoma, išlaisvinta iš Kremliaus Imperijos vergijos.

J. Vaidlontis

PANORAMA

PASAULIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SĄJUNGOS ŽURNALO "MEDICINA" REDAKCIJOS ŽODIS (Nr. 2(47) 1974 m.).

EXODUS 30

Prieš 30 metų palikome savo kraštą, dėgantį ir kruviną pačios laisvės netekimo agonijoj. Išėjome ieškoti šaltinio vandens gaisrui sulaikyti. Tėvynės kruvinam veidui nušluostyti, laisvės troškuliui nuraminti.

Tarsi amžini žydai pasklidome po pasaulį. Nugalėję visas Odisėjos kliūtis, pasidarėme sėslūs ir net užmiršome atėjimo tikslo. Gardžios duonos kšniu, šiltos sriubos šaukštu pasisotinę, užmiršome, kad yra ir laisvė, kurios nepajėgiame net po 30 metų sukramtyni.

30-ties metų pasaulyje išsiblaškymo proga pažvelkime, ką mes, gydytojai, išsinešėme, ką išlaikėme ir ką įsigijome. Išsinešėme porą šimtinių gydytojų (K. Grinių, J. Šliupų, E. Draugelių, V. Nagevičių, V. Tumėnių, J. Žilinskių, K. Oželių, A. Garmų, K. Buinevičių, D. Jasaitį, B. Matulionį, Vl. Ingelevičių, V. Kanauką, abu paskutinius medicinos fakulteto dekanus J. Meškauską bei P. Kazlauską ir daugelį kitų). Virš šimto iš tų veteranų netekome. Didžiausioji dalis mokslus baigė tremtyje, kur tetų ir dėdė atstojo UNRA ir BALFas, kita vėl dalis mokslus baigė tėvų sunkaus triuso ir pačių naktinio darbo pamainų dėka.

Negalime pasigirti, kad mes būtume labiau vieningi, labiau susipratę, pajėgesni, negu apskritai visa lietuviškoji visuomenė. Mes taip pat padaryti iš tos pačios lietuviškosios medžiagos, su tom pačiomis teigiamybėmis ir trūkumais. Ir mes turime pakankamai tokių, apie kuriuos nei žinome, nei girdime, kurie gėdinasi net su savo vaikais lietuviškai kalbėti ir lietuviškai problemas spręsti. Ne kartą, bet psichologiniai skirtumai („gap“) vyrauja mūsų tarpe.

Nežiūrint to, iš mūsų reikalaujama proporcingai daugiau. Negalime lengva ranka protestuoti prieš tokį reikalavimą. Mes patys ir visi mūsų tautiečiai didžiujamės V. Pietariu, V. Kudirką, J. Basanavičiumi (ir jų laikais buvo ir surusėjusių ir sulenkusių kolegų). Be tradicinio reikalavimo, yra dar kitas. Mes privalome tarti tvirtą žodį prie ligonio lovos (gyvybės ar mirties atveju). Dažnai iš mūsų laukiama tokio žodžio ir visuomeniniuose klausimuose. Bet ne visuomet esame tam pasiruošę. Ne kartą ir ne vienas suklumpame. To dėka ne vienas esame puolami iki visiško suniekimo, o kiti iškeliami į padanges (deja, ne visuomet už pozityvius darbus). Gaila ir vieny ir kitų. Skaudžiausia, kai puolama (deja, dažnai net neteisingai) iš pasaly, užsidėjusio

anonimo kauke. Iš tikrųjų, dažnai ne puolamojo gaila, bet puolėjo dėl jo tikslų ir sadistinių ginklų. Baimė ima į aukštybes iškeltų, kad jie, netekę dirbtinai prikabinų sparnų, vieną dieną nenukristų žemėn. Statybos darbe (ne griovimo) nei šliužų, nei erelių negali būti. Giedojimas requiem suniekinimui ir hosana išaukštinimui yra daugiau negu bet kokios atsakomybės neturėjimo simptomai.

Devintasis PLGS suvažiavimas su dideliu susirūpinimu tarė: „Suvažiavimas kviečia ir pageidauja baigti tarpusavio ginčus tarp pagrindinių mūsų organizacijų: VLIK'o, ALT'o ir Lietuvių Bendruomenės. Mes reikalingi vieningumo, tautiško solidarumo, dialogo atradimo ir meilės tarp visų laisvojo pasaulio lietuvių, norint prasmingai ir efektingai kovoti su Lietuvos pavergeju! Ir ką gi. Su gailėsčiu reikia pripažinti, kad dar daugiau skaldomės, dar daugiau tulžies išliejame, dar labiau užleidžiame laisvinimo barus. Net pati spauda, vietoj formavusi visuomenės nuotaikas, pasiūvė viską apteršti negatyvios plėtos dūmais. Tam laukiama (kartais ir gana ilgai) patogios valandų, o jau tada su visais spragiais daužosi savaitėmis, mėnesiais, vis tuo pačiu taktu vis tą pačią kompulsyvią neurozės melodiją. Ir LB, VLIK'as, ALT'as ir L.F. ir organizacijos bei partijos juodinami, kiek tik širdis išneša. O ką jau bekalbėti apie pavienius asmenis, kurių tarpe daugelis yra mūsų kolegų. Be aiškinių aišku, ką tuo norima pasiekti. Nesigilinant, ar tokie rašėvos atlyginami raudonu honoraru, ar tik patenkinimui savo naivumo ir sadizmo, vis dėlto tai yra baisus auglys tremties organizme. Dar giliau nustumiami ir tremties getą ramūs tautiečiai, okupantui praveriam dar plačiau durys ar tai naivus „bendradarbiavimo“ ar plakatinių „patriotizmo“ raktu.

Per 30 tremties metų daug atlaikėme. Reikėtų šventai tikėti, kad atlaikysime ir toliau, net savo vidus bakterijas nugalėsime. Darbo dar labai daug, todėl ne laikas smagūriauti erzelynės puotoje. Negi mes nebeturime vady, kurie išeitų iš savo asmeniškio ir partinio kiauto ir atrastų bendrą kalbą bendram tikslui, bendram darbui

„Quo usque tandem abutere, Catalina, patientia nostra? ...“

Kazys Pemkus, M.D.
Redaktorius

Jūsų,

GYDYTOJAI IR LAIKRASTININKAI: Iš kairės: A. Puzauskas, dr. F. Kaunas, J. Janušaitis, A. Baronas, D. Giedraitis, P. Petrutis, K. Pemkus, ir V. Kasniūnas.

IR GERA, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

KADA IŠVYSIME LAISVĄ LIETUVĄ

Kad išvysime kada nors, niekas neabejoja, tik klausimas, kada? Mums, kurie senstame, tas klausimas yra pats svarbiausias. Daugeliui jau ir tas klausimas nustojo reikšmės, nes jie surado kitą, tobulesnę tėvynę, kurios niekas jau iš jų nebeatims...

Pasaulio sąlygos mums vis dar nepalankios, bet ir Lietuvai okupantai jos nebėra geryn. Ne vienas jau Solženicyn'as išpėja Rusiją išlaisvinti pavergtas tautas, atitraukti pirštus nuo Kubos, arabų kraštų, Pietų Amerikos bei kitų užsimojimų arba laukti neišvengiamo žlugimo. Jiems tai įrodyti yra daugybė svarių argumentų. Be abejo, ir patys sovietų vadai tą gerai žino, bet tuo tarpu neranda kitokio kelio, ties jų savotiško komunizmo dėvukas turi būti nuolat maitinamas pasisekimais, kitaip jį gali atstoti prieš tuos vadus.

2 psi.

Klek Rusijai rūpi pasisekimai, rodo jos karštingios kos pastangos Artimuose Rytuose. Nors jie riečia Vakarų pasaulį į ekonominę suirutę, bet taip pat įrodo, kad afoniniais ginklais ginkluoto nykštuko Izraelio jie sudoroti negali be rizikos sukelti atominių pasaulinį karą. Prispaustas Izraelis neturėtų kitos išeities, nes ta išeitis reikštų jo žlugimą.

Tokiu būdu atominė sovietų galybė, kuria ji dar taip neseniai didžiavosi, palengva mažėja. Neužilgo atominius ginklus turės, kas tik jų panorės. Vadinamo „detante“ triukas ir yra kartu su Amerika tuos ginklus kontroliuoti. Deja, greitai vieno bilijono gyventojų Kinija tik juokiasi iš tų sovietų pastangų. Gi, pagal rusų disidentų pranešimus, Rusijos žlugimas ir atels tik iš tos Kinijos, jei rusai nenustos būti agresyvūs, neišlaisvins pavergtų tautų ir kitais būdais neieškos taikaus gyvenimo su kiniečiais. Kinijai natūralu būdu reikės

savų žemių ir ko gero viso Sibiro.

Reikės palaukti, kol visa tai įvyks, bet kad taip bus, atrodo, neabejoja nei vienas pasaulinio garso politikas.

Mums belieka savo veikla prisidėti prie tos dienos artėjimo.

S. Šetkus.

St. Catharines, Ont.

SPAUDOS CENZORIAI

Nepriklausomos Lietuvos laikais visa spauda buvo cenzuruojama. Spausdinių rankraščių turėjo būti patiekti cenzūros įstaigai. Ten jie buvo cenzorijai perskaitomi, iškoreguojami ir tik tada leidžiami spausdinti. Todėl visuose leidiniuose, kaip savaitraščiuose, dienraščiuose ir knygose, pabaigoje visad buvo įrašyta - "Karo cenzūros leista". Bet tas buvo prieš II - rą pasaulinį karą, kai beveik visose Europos valstybėse viešpatavo totalitarinė valdymo santvarka.

Pažįstu Toronte vieną gerą tautietį, kuris ypatingai domisi tremties gyvenimu. Idė-

Vliko Pirmininkas - Vasario 16 minėjime

Vasario 16-ąją montrealiečiams padėjo išsklūngal atšvesti gerbiamas ir pirmą kartą lietuvių tarpe čia matomas svečias, VLIKo pir-

miai seką pasaulinius įvykius, o ypač lietuvių tremtinių gyvenimą, sielojasi dėl jo ir dažnai rašo į lietuvišką spaudą. Anadien skambina įis man telefonu ir pasakoja, kad perleita sekmadienį, po mišių, sutikęs vieną Toronto visuomenės veikėją, kuris jam rimtai užsiminė, kodėl jis prieš rašydamas į etninę spaudą, nepranešas jam ir nepašalinuos jo į vedamos organizacijos apie tai. Susirūpino tas mano pažįstamas ir aiškinesis jis jam. Be reikalo, pasakiau. Reikėjo tiesiai jam atsakyti: "Atsiprašau ponui, nežinojau, kad rašant Jūsų atsilaukti reikia, šlaime vakarų demokratijos krašte. Neabejoju, kad tokių norinčių cenzuruoti spaudą yra ir kitose lietuvių kolonijose. A. Leonavičius

Toronto, Ont.

mintinkas dr. K. Valiūnas.

Į tradicinę šiam minėjimui Plateau salę atlydėtas ir specialiai pagerbtas uniformuotų šaulių, publikos buvo sutiktas ilgais ir nuostirdžiais plojimais.

Dr. K. Valiūnas savo kompaktiškoje ir praktiškoje kalboje palietė kelias optaustas vietas Lietuvos reikalų apgynime, ragindamas būti budriems ir vieningiems.

Pirma jo iškeltoji ir labai svarbi mintis, ir tiesioginis prašymas nedaryti klaidos - neprūmti kai keno stūlymus reikalauti Lietuvai laisvo apsisprendimo teisės.

Lietuvių tauta yra senai apsisprendusi - 1918 metais demokratinio būdu būti nepriklausoma valstybe! Tik tegul okupantai iš jos pasišalina !!! Šito mes turime būtinybės ir teisės reikalauti. To, jau seno apsisprendimo dieną švenčiame ir dabar. Šią mintį publika priėmė spontanišku plojimu.

Kalbėdamas apie VLIKo pastangas ir darbą, reagu-

Dr. K. Pemkus
Žurnalo "Medicina" redaktorius.

jant į visokias netikėtas situacijas, pabrėžė, kad nekuomet pasaulio tarptautinė padėtis nebusi tokia nepastovi, kaip dabar. Naftos ir bendra infliacijos padėtis verčia ne tik JAV bet ir Europą į artimesnį bendravimą su Sov. Sąjunga bei kitomis komunistinėmis šalimis. Tad VLIKui tenka dar labiau būti budriems ir net keisti veiklos būdus.

Tačiau jokia veikla neįmanoma be finansinio pajėgumo. Pirmininkas K. Valiūnas ragino to nepamiršti ir atkreipti didesnę dėmesį į efektingą rėmimą Tautos Fondo. Gal vietoj vieno ar dviejų dolerių, duoti apvalnesnę sumą. Kanada, nors suabejojo dėl Montrealo, procentualiai lyginant su Amerikos lietuviams - aukoj dosniau, įnešdama 18.000 dolerių sumą į Tautos Fondo kasą. Vieningai laukydami turėdami pinigų galėjome padėti Kudirkai ir jo šeimai, daromos pastangos dėl Jurgio šeimos, Brazinskių ir kitų.

Kalboje buvo paliesti ir JAV lietuvių didžiųjų organizacijų veiklos netobulumai ir įvykusios nesantikos.

VLIKo Pirmininkas išreiškė viltį, kad per š.m. balandžio mėn. įvyksiančią II-ją konferenciją nesantikos bus išspręstos, Amerikos Lietuvių Taryba ir Bendruomenė prieisiančios prie darnios veiklos apsisprendimo.

Šis teigtas buvo palydėtas itin ilgais plojimais, išreiškiant ne tik pritartimą, bet ir būtinybę kalbančiojo vilčiai išsipildyti.

Dr. K. Valiūnas, užsiminęs apie jam dažnai statomą klausimą, kaip gyvena žmonės Lietuvoje, pabrėžė, kad lietuviai yra protinga, daug vargo mačiusi tauta, ir dabar okupacijos sąlygose protingai ir įvairiais būdais, net su jūmoru okupantui atsispiria. Mes turime visokeriopai jiems padėti ir jų neužmiršti. Lietuvai reikia žmonių. Reikia, kad šeimos didėtų, o ne laikytųsi vieno ar dviejų vaikų proporcijos/tas pat galioja ir išvijo esantiems/. Kuo mūsų bus daugiau, tuo mes būsim stipresni, tuo mažiau liks vietos iš kitur atvežtiesiems. Lietuvos žemė yra šventa. Lietuvių tautos žemė ir priklauso lietuviams!

Ilgais plojimais žmonės dėkojo Pirmininkui už atsilankymą ir mintis, kurios pridavė naujos vilties ir patikėjimo.

Padėkojęs visiems dalyviams ir atsilankiusiems, KLB Montrealio Apylinkės pirmininkas J. Šiaučius baigiamajame žodyje ypač pabrėžė lietuvių vieningumo reiką.

Minėjimą pradėjo, jam vadovavo ir programoje deklamavo Rasa Lukoševičiūtė. Ji perskaitė 3 kalbomis surašytą rezoluciją, kuri bus pasiųsta Kanados Vyriausybei.

(Nukelta į 6 psl.)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

PIRMAUTI, DOMINUOTI AR BENDRAUTI

JONAS KARPIS

Nelemtos grupių grumtynės dėl pirmavimo prasidėjo kartus pirmajais paskutiniuosius išsivijusio gyvenimo žingsniais. Grumtynės greitai pasibaigė, bet laimėtojai vis labiau jaučia, mato ir supranta, kad jų laimėjimas nepasitarnavo ir nepasitarnaus sėkmingam pagrindinių tautinių uždavinių sprendimui ir šios išsivijusios paskirties atlikimui. Dominuojantiems greitai paaiškėjo, kad šių laikų žmonėms, o ypačiai lietuviuose, primesti savo valią ar idėjas yra nebeįmanoma. Vienok, dominuojantieji dangstydamiesi tautine skraiste išnaudojo išsivijusio tautinio sentimentalumo ir duosumą savo idealogiškai interesams tenkinti. Užtat išsivijusio dauguma dominuojančių veiklų pradžioje buvo abejinga, o vėliau pasidarė ir liko aboji. Be daugumos pritarimo ir bendravimo tautinė veikla vis labiau silpsta ir lietuviybė dar greičiau blėsta. Ir šioje aliarmojuančioje padėtyje visuomenė dar vis liuluojama perdėtais pasigyrimais apie darbą apieistuose tautos vadavimo dirvonuose. Aukštinaimi ir garbinami savi net nepelnęys nuopelnais, žeminami ir juodunami "kiti" ir jų pozityvaus darbo vaisiai. Specialiomis studijomis, paskaitomis, ilgastraisiais ir kitomis komunikacijos priemonėmis savo laikui buvo įrodinėjama, kad tautinė veikla be idealogiinio susigrupavimo atramos nėra pilna. Vėliau buvo filosofuojama, kad tautinis bendravimas gali ir turi būti atliekamas grupinio bendradarbiavimo apimtyje. Pagaliau prieita prie pirmuono nustatymo. Jau nueita prie to, kad net vadovaujančių veiksmų atsakingi pareigūnai suvažiavime (Toronte) užacentavo religinį primatą prieš tautinį. Žinoma, tai buvo tik tai autoritetingas saviesiems padaršinimas tokiai teorijai plačiau skleisti. Matome, kad ji skleidžiama visu atsidėjimu. Aišku, kad toks smegenų plovimas tikrumoje nėra naudingas net ir patiems plovėjams, nes vis labiau išryškėja keliai, kuriais bandoma nuvesti visa išsivija. Trisdešimts metų praėjus tautiniam bendravimui formulė nesurasta, išsivijusio užduotis netik neatlikta, bet dar gerai nepraadėta. Nors išsivijusio dauguma labai nenori patekti į istorijos juodosius lapus, bet ją įrašo jos pasyvumas. Tokias tirštas ūkanas skrodžiantis drąsus ir tiesus žodis netik reikalingas, bet jis turėtų būti sutiktas ir visų priimtas visu dėmesingumu. Dr. J. Kaškėlio "Religinis ir tautinis primatas" NL #45-47 numeruose mintys neturėtų ir vėl likti balsu tyruose. Jis turėtų būti kiekvieno lietuvių susikaupimo, apmąstymo ir apsisprendimo akstinu.

Vienos kilmės, rasės ir kalbos, giminingo kraujo, būdo ir tikėjimo, vienuodų savitą gyvenimą aprašyti, siekti ir reikalavimų žmonės sudaro tautą. Tas bendrumas ir visų bendrų gyvenimo reikalavimų vienuodumas ir yra tamprausia tautinių bendruomenių jungtis. Kuo tas ryšys yra stipresnis, tuo tautinė bendruomenė pajėgesnė netik savo bendriems gyvenimo reikalavimams tenkinti ar uždaviniams spręsti, bet aukštai pakyla dvasiniai turtais. Tų pagrindinių žmogaus bruožų bendrumas, bendro

gyvenimo reikalų susiderinimas ir jų tvarkyme sutartinumas pasidaro pačiu patvariausiu laido visų tautinės bendruomenės narių glaudžiam tarpusavio bendravimui. Šituo būdu tautybės ryšys pasidaro pačiu tampriausiu ir veiksmingiausiu bendrame žmonijos gyvenimo komplekse. Tautybę klekviene žmogus atsineša gimdamas. Todėl jis jos negali keisti, niekas negali jam kitos duoti ir dar nėra pasaulyje jėgos, kuri galėtų iš jo ją atimti. Tačiau tautinė jungtis visada ir visur pasilieka patvari ir gyva tik pas tuos vienos tautos vaikus, kurie yra pakankamai tautiniai sąmoningi, pajėgia teisingai suprasti bendrus tautinius reikalus, moka įkūnyti tarpusavyje broliškos meilės pajautimą ir sugeba surasti bendravimui kelius. Va, tokia yra pilna tautinio gyvenimo skalė. Civilizuotos tautinis gyvenimas reiškiasi specifinėmis paskirties ar darbo pasidalinimo sritimis. Tauta, kokia ji beturėtų valstybinio susivarkymo sistema, per savo ekonominę, socialinę, politinę ar dar kitokią bendram gyvenimui reikalingą sritį sprendžia tautinio gyvenimo uždavinius bei reikalus ir atlieka bendrus darbus, kad visi būtų aprūpinti materialinėmis gėrybėmis. Gi, religinių, kultūrinių ir visuomeninių institucijų bei organizacijų uždavinys ugdyti žmonių dvasines vertybes. Šių materialinių gėrybių sričių ir dvasinio ugdymo sektorių bendravimas ir bendradarbiavimas turi būti glaudus, konstruktyvus ir koordinuotas. Nuo bendravimo sėkmingumo priklauso tautinio gyvenimo lygis, jo progresas ir gerovė.

Istorija liudija, kad visa priklauso ne nuo tautos dydžio ir jos turtingumo, bet nuo jos žmonių tautinio brendimo, sąmoningumo ir vieningumo. Tą patvirtina Lietuvos nepriklausomo gyvenimo palyginti labai trumpos laikotarpis. Visose gyvenimo srityse buvo padaryta tokia pažanga, kurios nepajėgė pasiekti didelės ir turtingos tautos šimtmečiais naudodamasi laisvo gyvenimo galimybėmis. O, vis dėlto, buvo žmonių, kurie per savo idealogiinius spalvuotus akinius visoto tuomet nematė ir dabar dar nenori matyti. Neriekia istorijos, nes savo akimis matome, kaip yra nelaimingos tos tautos, kurios natūralinį tautinį bendravimą pakeičia grupinių interesų pirmavimu. Ypač internacionalių idėjų pirmavimu gožiama tautinis bendravimas netiksumenka, bet greitai išnyksta, o tuo pačiu tarpusavio ryšys susilpsta, tautinė sąmonė išblėsta. Kai sunaikinami keliai tautiniam bendravimui, sugriaujami tiltai ir tautos šviesesnė ateitis. Tokių tautų natūraliai kūrybinis gyvenimas pakeičiamas prievartine egzistencija.

Jeigu normalus tautos gyvenimas labai daug priklauso nuo tautinio bendravimo, tai išsivijoje tautinei bendruomeni jis yra tautinės gyvybės šaltinis. Be tampraus ir gerai organizuoto, pritaikto gyvenimo sąlygoms, tautinio bendravimo išsivija greitai netenka jungties ir tampa tautos nudžiūvusia šaka. Šis pavojus pasidarė labai realus

paskutiniai ir didžiausieji lietuvių išsivijai, kuriai prisėjo atsidurti svetur ir išsiblaškyti po viso pasaulio kampus nelaimės ieškoti, bet išsaugoti lietuviybę, išlikti ištikimais tautos vaikais ir laisvės kovos kariais. Ši pagrindinė išsivijusio užduotis įpareigoja skiepyti laisvųjų žmonių masėse supratimą apie lietuvių tautos tragediją ir laimėti jų pilną pritarimą mūsų bendriems tautiniams siekiams. Išsivijusio užduotis pavyzdingu susivarkymu įtikinti kitataučius, kad lietuvių tauta, kaip ir kitos kultūringos tautos yra pribrendusi laisvam gyvenimui. Užtat lietuvių tautinė bendruomenė išsivijoje privalo taip tvarkytis, kad sprendžiant visus tautinius reikalus bei uždavinius tautiniam bendravimui būtų užleidžiamas neglūbijamas pirmumas. Tautos padėties tragiškumas ir laisvunorių pasilimta tautinė atsakomybė reikalauja, kad visa išsivija suburtomis pastangomis vykdytų aiškią tautos valią – atgauti laisvę, nes tik laisvi žmonės gali spręsti savo interesus bei teisių pirmumą ar dalintis nuopelnais bei garbe. Pavergti broliai ir sesės jau virš trisdešimts metų laukia, kad išsivija atliktų pasilimtą užduotį. Deja, vietoj tautinio bendravimo prasidėjusios pirmavimo grumtynės ir grupinis dominavimas sutrukdė užduoties atlikimą. Pradžioje nepajėgta ir po trisdešimties metų nepajėgiama suorganizuoti koordinuotos tautinės veiklos. Į tautinę veiklą nebuvo įjungtos pozityvaus darbo turimos ir priaugančios pajėgos, bet pasitenkinta idealogiinio pirmavimo šalininkais, rėmėjais ar pataikūnais, neatsižvelgiant į jų sugebėjimus dirbti visuomeninėje veikloje. Ir to dar neužteko. Pastarieji siekdami visiško dominavimo užsimojo perimti valstybinį atstovavimą. Nesuprato ar nenorėjo suprasti, kad okupuotų valstybių kituose kraštuose yra valstybinio suverenumo tęstinumas. Tuo labiau, kai Lietuvos valstybės atstovavimas buvo labai gerai sutvarkytas ir pakankamai lankstus pritaikyti prie gyvenimo reikalavimų, sąlygų bei aplinkybių, koneturėjo nei viena kita sovietų okupuotų tautybių. Šitoks sutvarkymas buvo daugelio įtakingų valstybių pripažįstamas ir pilnai respektuojamas. Užtat Lietuvos valstybinis atstovavimas galėjo ir turėjo būti pagrindiniu faktoriumi visur ir visuomet pastoti kelią okupanto įsitvirtinimo kėslams ir užmačioms. Vienok nebuvo supras-ta, kad valstybinis atstovavimas yra pats tvirčiausias ir veiksmingiausias veiksnys sutrukdymas suverenumui atstatyti ir pagrindinė atrama tautos laisvės kovai laimėti. Vietoj glaudžiai bendrauti ir bendradarbiauti su valstybės atstovais, moraliai ir materialiai remti jų pozicijas, plėsti ir didinti jų korpusą naujomis pajėgomis, išsivijos veiksniai pradėjo ir net virš dvidešimts metų tęsė atstovų deskretavimo akciją, juos niekinant, paneigiant jų legalumą ir pagaliau užgindžiant jiems teisę bei galią diplomatinį korpusą papildyti ar jo narius pakelsti. Savaimi suprantama, kad šis labiausiai apgallėtinasis nesusi-pratimas netik sumenkino valstybinio atstovavimo autoritetą ir paraližavo jų nor-

malų veikimą, bet visam pasauliui parodė lietuvių nesubrendimą valstybiniam gyvenimui. Anuomet ir dabar niekas neturi mažiausios abejonės, kad diplomatiniais kanalais viršūnės galėjo Lietuvos bylai duoti kurkas greitesnę ir sėkmingesnę eilę ir ją pastumti bent iki Jungtinių Tautų, kurių nuosprendžiai gal nevirsda turi vykdomos galios, bet jų moralė reikšmė yra neužginčijama. Jeigu Lietuvos bylai būtų išgautas Jungtinių Tautų bent palankus pritarimas, o jo jos neduoti negalėjo, tai būtų netik sustiprintos tautos laisvės viltis, bet padėtas nesugriauamas pagrindas Lietuvos valstybės tęstinumui. O, jau tokiu atveju, nei Australija, nei Nauja Zelandija, nei dar kita valstybė nebūtų galėjusi Lietuvos laisvės kovai smelgti peiliu ir nugara. To negana, visiškai žinoma, kad Lietuvos laisvės peiliu galandini-mas vyksta ir tose valstybėnėse viršūnėse, kurias mes iš kailio remdamesi remiame ir didžiojamės jų palankumu, jie dar niekur ir niekada neparodė, išskyrus rinkimų metu balsus medžiojant.

Bus daugiau.

SIMAS KUDIRKA BALZEKO MUZEJUJE ČICAGOJE, JIS STOVI SU MUZEJAUS SKAITYKLŲ VEDĖJU JURGIU KASAKAIČIU IR KAIREI – ANICETAS SIMUTIS (Liet. gen. kons. New Yorke)

CHICAGO:

POKALBIS SU SIMU KUDIRKA

S. Kudirka antrojoje viešnagėje Chicagoje, sausio 18 d. iš O'Haire aerouosto Balzeką globoje vyko į didžiulį Pramonės ir Industrijos muziejų. Čia ji šiltai pasitiko muziejaus vadovybė, išskėlė pulkiskus pietus ir apžiūrėjo istorinius eksponatus. Būrelis lietuvių ir Balzeko muziejaus komiteto nariai su juo lankėsi didžiojo miesto bibliotekoje, kur ji apklašinėjo spaudos ir radijo atstovai. "Chicago Daily News" idėjo S. Kudirkos keliolika minčių iš jo praeities ir ateities. Taip pat ir "Sun Times" aprašė jo liudijimą apie savo ir kitų kančias kalėjime.

Vakare Balzeko lietuvių muziejaus patalpose susirinko lietuvių organizacijų, spaudos, radijo, TV atstovai ir čia praleido porą valandų. Simas Kudirka sutiktas ovacin-gai ir susipažinus, pasivaišinus, jis sutiko padaryti trumpą pasikalbėjimą savųjų tarpe. Niekam netrukdam, galėjome jį pamatyti, kaip nuosirdžiai atsakinėjo į įvairius klausimus.

Pirmasis rūpimas klausimas: kas teisė, ką darė nu-

teisus Vilniuje ir kaip atsidūrė konc. stovyklose ir kalėjimuose? (J. Kaunas).

Po teismo ir visokio popierizmo procedūros dar užlaikė porą valandų, paskui nuvežė į saugumo įstaigą, davė pasimatyti su žmona ir motina, nuvedė kalėjimą ir po poros dienų, nukirpę plaukus, išvežė į "mielą Tarybų Sąjungą". Važiavome į Pskovą. Labai norėčiau, kad ir amerikiečiai nuvažiuotų į Pskovą ir paragautų kokie ten kopūstai ir visokios žuvytės. Čia pabuvome nuo birželio iki rugpjūčio mėnesio, nes vyko Sovietų Sąjungoje "demokratiškiausio" rinkimai. Bėbūnant Pskove susipažinau su Silva Zolcman (kuri dabar yra jau Amerikoje ir pasakoja išgyvenimus) ji ir kiti, kaip Ruth Aleksandrovič ir dar keletas, kurie buvo nuteisti už mėginimą pagrobti lėktuvą iš Leningrado ir pabėgti į užsienį, kurie gavo daug metų kalėjimo. Po to mus nuvežė į Podsmo, o vėliau patekome į Baraševą koncentracijos stovyklą nr. 3. Ta stovykla buvo įkurta 1940 m. pirmųjų tremtinių, nes ten buvo miškai. Ten jie dirbo, statė ir mirė, neišlaikę bado ir kan-kinimų. Dabar, kai mes pradėjome statyti naujus namus, tai mes radome jų kaulus pamatus kasdami. O toliau už tvoros, į pietų pusę įrengtos jau mums kapinės, kurias po keliolikos metų irgi panaikins ir statys namus, fabrikus. Tame lageryje prabuvome kartu vienus metus. Iš čia, 1972 m. liepos 17 d. išvežė į Kučino darbo lagerį. Čia išbuvau iki 1974 m. birželio 13 d., iki nusikaltau. Išbuvau karceryje kelias dienas, po to išvežė į Čikavą. Mus 3 kalpinis izoliavo, kad nesimalšytume tarp kitų ten esančių kalinių. Atrodė, kad pavojingiausi, nes mes būk darome netvarką, sukilimus. Mums vėl teismas, man davė 3 metus Vladimario kalėjimo, o vienam žydai jaunuoliui Černaglas 11 mėnesių ir ukrainietis advokatas gavo pusantros metų, nes iki pabaigos tiek tebuvo likę kalėti. Atsidūrėme liepos mėn. 5 d. Gulago salyno celėje, Vladimire. Čia neilgal teko pabūti, nes Tamstos čia pradėjote manęs reikalauti. Rug. 23 d. 3 val. p.p. man paskelbė, kad Aukščiausias Sovietų Prezidiumas dovanojo bausmę – manęs pasigallėjo. Tą paskelbė man vienam, nusi-vedė į kalėjimo viršininko

kambarį, nuėmė dar nuotraukas ir padarė kitų nesusi-pratimų. O paskui palydėjo į stotį ir išvykau Maskvos link.

Papasakoti, kaip mus maitino įvairiuose lageriuose ir kalėjimuose, tai būtų ilga istorija, bet trumpai pasakysiu. Duodavo sriubos, kur plaukiojo tik apipuvusių plaučių liekanos, smirdėdavo. O ligoniams idėdavo "pagerintai" mėsos – karvių tešmenų. Plaučių gabaliukai plaukiodavo virš kopūstų, avių priemaišų, jei išmestum, tai nei katės neestų... Išvykus į Uralą, pirmą dieną parodė "rusiškąjį svetin-gumą", davė baltos duonos, gerai iškeptos, net nustebome. Davė žuvies, 70 gr. pasaldinto vandens ir kito maisto. Mes galvojame, kad Sovietų S-gos kažin kas atsitiko. Bet rytojaus dieną parodė savo veidą, nieko neatstikto, Gulage žuvytės tokios buvo, kad idėjus į blūdilius, taip smirdėjo, kad rytojaus dieną įpylus karšto vandens ar kokios kruopelių sriubos, dar smirdėdavo. Tą žuvieną mums duodavo vakarienei, antradieniais ir penktadieniais. Gyventi galima su tokiu maistu turint gerą skrandį iki dviejų metų. Teko kalbėtis su ten gyvenančiais 15 metų, tai jie sakė, kad dabar tai "rojus". Sakė, jūs atvažiavote kaip į kokį vaikų darželį. Duonos užtekavo tik dėl to, kad senieji kaliniai, kurių skrandžių mechanizmas nedirbo, jų duona atitekdavo mums. Sriuba būdavo kopūstų. Dar rudenį jie geri, bet kopūstai išlikdavo per žiemą lauke ir kai atšildavo, jie sugėdavo, bet vistiek jie būdavo įskaityti į normą. Taip pat ir žuvis ir baršteliai mėlyni. Tas sudarydavo 2470 kalorijų. Jei grupės išpildydavo darbų normas, tai maisto kiek pridėdavo. Šiandien Daytonė mačiau amerikoniškąs avižas. Jos visai kitokios. Kalorijų gal ir užtektų, bet nebuvo vitaminų. Sušalę kopūstai jų nebeturėjo. Mes taip pamažu ir eidavom žemyn, kaskart silpnėdami, pradėdavom mažiau matyti, krivilluoti, mažiau atsimindavom ir, nors dar šonkauliai nebuvo pliki, bet jau buvome silpni. Dar noriu pasakyti, kaip mes lageriuose miegodavom: barakai nedideliai, po 35 žmones į vieną rūmėlį, dviejų eilių lovose, jose tilpdavo 4-8 žmonės. Visokių tautybių ir amžiaus, vieni jau nusilpę, beieiną į kapą ir visokiom ligom sergą. Mes naujokai būdavo suguldami šalia sergančių limpamom ligom, šone ar ant viršaus ir enkavedistai tyčia taip darydavo. Sunku jums įsivaizduoti, kai matai脾audančius krau-

(Nukelta į 5 psl.)

KULTŪRINIS PUSLAPIS

PRASMINGAS

25 METŲ JUBILIEJAUS

PAMINĖJIMAS

Pirmą kartą ištisus metus reguliariai, kas savaitę ir planingai dirbo Montrealio skautės ir jų rėmėjai viename uždaviniui.

Pirmą kartą gauta Montrealyje ir tokia graži suma /6.150 dol./ savosios tautodailės mokymuisi ir puoselėjimui. Todėl ir užbaigtuvės daromos iškilmingos ir šventiškos.

Penktadienį, vasario 28 dieną, 8 val. vakaro, įvyks Valvorykštės darbų parodos iškilmingas atidarymas, dalyvaujant ir daugeliui svarbių kitataučių: John Campbell - federalinės valdžios parlamento narys, Yvon Lamarre, Montrealio miesto tarybos narys, Gyslaine Guindon - Sekretary of State atstovė, dailininkai Anastazija ir Antanas Tamošaitiai, Robert Leclerc, dvasiški, organizacijų atstovai ir Montrealio lietuviai.

Šeštadienį - 3 val. skaidrės primityviųjų audinių, 7 val. vakaro - lietuviškų raštų skaidrės.

Sekmadienį - 11 val. iškilmingos pamaldos. Giedos Glna Čapkauskienė, pirmosios Vyr. Skaučių Vaivos Dvės skautė. Dalyvaus vyr. skautininkė L. Milukienė iš New Yorko.

Laukiama visų būvusių ir esamų skaučių su savo šeimomis ir draugais suėiti ir pabūti kartu, pasidžiaugti, kad dar ir po 25 metų randam būdą kurti ir veikti konkrečiais darbais.

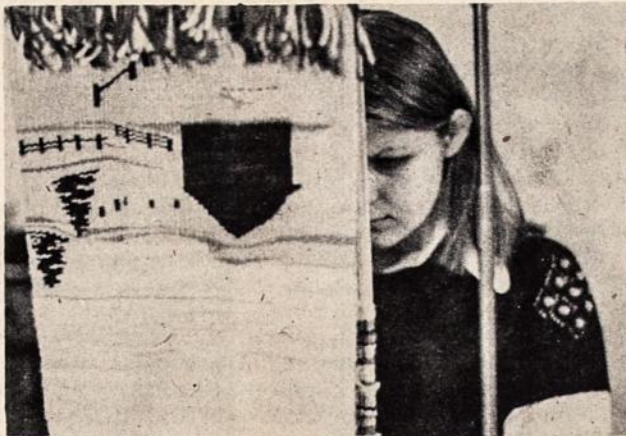
Šis savaitgalis bus ir vėl vienas iš tų skautiško gyvenimo pragiedrulių, kur po bendro ir intensyvaus darbo sueis vaikai, jaunimas, tėvai ir draugai pasidžiaugti to darbo vaisiais. Tai ir vėl bus momentas, kur kartų konfliktai išblėta, o entuziazmas ir noras ko nors siekti yra kelrodis ateitin.

Būtų smagu, kad šion šventėn galėtų susirinkti visos Vaivos: ir tos pačios pirmosios, kurios Freiburge ir Bodensee didžiavosi, at-radusios Krėvės padavimo keistą Vaivos vardą; ir tos kurios paskutinę naktį, ap-leisdamos Europą Bremen-hafene prie kuklaus lauželio pasipuošė melsvais kakla-ryšiais; ir tos, kurios 1948 metų vasarą viename pūni-

ke Montrealyje užkūrė pir-mąjį skautišką laužą; ir vi-sos tos, kurios vėliau per-ellę metų išgyveno daug mielių ir skaidrių valandų St. Emil de Montcalm, St. Adolphe, Rowdon, Dainavoje, Baltijoje...

Tebūna Valvorykštėi skirtas savaitgalis miela proga atgaivinti senuosius ryšius ir gal gera proga vėl įsijungti į bendrus darbus!

I. L.

TOKIA

PRADŽIA:

PROJEKTO

DALYVĖS

SUSIKAUPUSIOS

MOKINASI...

Iš mūsų liaudies dainos:

O kas ten svirnely
Trinkėjo, trinkėjo?
O kas svirnely
Trinkėjo trinkėjo?

Sesulė svirnely
Trinkėjo trinkėjo,
Sesė svirnely
Trinkėjo trinkėjo.

Išaudė drobeles
Be skietų, skietelių,
Audė drobeles
Be skietų skietelių.

Išrašė raštelius
Kaip bitės korelius,
Rašė raštelius,
Kaip bitės korelius.

Šis politikos ir socialinių mokslų žurnalas po ilgesnės pertraukos vėl pasiekė skaitytojus. Šis numeris yra skirtas prelatui Mykolui Krupavičiui prisiminti; apie jį rašo Vyt. Bagdanavičius, MIC, J. Matulionis, P. Maldakis.

Svarbesnieji straipsniai: Dr. V. Gidžiūno, OFM - Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija 50 m. jubilėjaus ženkle. Pr. Naujokaitis - Juozas Tumas - Vaižgantas Tėvynės Sargo redaktorius ir - Devyniasdešimt metų nuo Aušros užtekėjimo, Dr. V. Kudrka - Atminčiai Kražių kankintinių - Kražių skerdynės /originalus straipsnis iš Varpo 1894/. Žurnale talpinama plati visuomeninio veikimo ir aktualių įvykių apžvalga, pamėnimos eilės lietuvių veikėjų sukaktys ir prisimenami mirusieji.

Tėvynės Sargas yra seniausias lietuvių krikščioniškosios visuomenės žurnalas, pradėtas leisti 1896 metais. Dabar jį leidžia Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjunga; Krikščionių Demokratų Internacionalo ir Europos Krikščionių Demokratų Sąjungos narys.

Redaktorius: dr. Domas Jasaitis; administratorius - Antanas Razgaitis.

Žurnalas gaunamas pas administratorių, knygų platintojus ir LKDS Centro Komitetą - 4050 S. Campbell, Chicago, Ill. 60632.

• Dail. Genė Geštautienė pakviesta Westwood Center of Arts, suruošė pirmąją savo darbų parodą.

Studijavo dailę California Universitete, Santa Monikos koledže, Otis Meno Institute. Tobulinosi Paryžiuje ir Californijoje.

PAŽINKIME PRAEITĮ!

Paskutinis posėdis trijų dalyvių prisiminimuose

VYTAUTAS BILDUŠAS ("VARPAS")

Juozo Audėno PASKUTINĮ POSĘDĮ, Stasio Raštikio KOVOSE DĖL LIETUVOS ir Kazio Musteikio PRISIMINIMŲ FRAGMENTUS perskaicius.

Džiugu, kad asmenys, aktyviai dalyvavę Lietuvos valstybės tvarkyme, o ypačiai tie, kurie turėjo daryti sprendimus, lietusius Lietuvos likimą, - nepasilaikė anų dramatiškų dienų pergyvenimų tik sau, bet užfiksavo juos spausdinto žodžio formoje mums ir būsimosioms kartoms.

Aukščiau suminėti trys prisiminimų autoriai aprašė savo visuomeninį, politinį bei valstybinį darbą išleistose knygose.

Čia pažvelkime tik į vieną jų aprašytą įvykį, tačiau gal patį tragiškiausią: paskutiniojo Lietuvos vyriausybės posėdžio valandas.

Lietuvos ministerių tarybos paskutinis posėdis įvyko 1940 metų birželio 15 dienos ryto 1 valandą. Jis buvo suauktas skubiai, aliamuojančiai. Šio šimtmečio Atila buvo jau prie Lietuvos vartų.

Prezidentūroje susirinkusiems ministerių tarybos nariams, prezidentui A. Smetonai paprašius, min. pirm. Merkys perskaitė gautą Maskvos ultimatumą, kuriuo Maskva reikalavo:

1. Vidaus reikalų ministrą Skučą ir valstybės saugumo departamento direktorių Povilaitį, kaip tiesioginius provokacinių veiksmų kaltininkus, tuojau atiduoti teismui.
2. Sudaryti naują, Sovietų Sąjungai priimtina, vyriausybę, kuri pajėgtų ir būtų pasiryžusi laiduoti garbingą Sovietų Sąjungos ir Lietuvos sąjitarpiškas pagalbos sutartis įgyvendinimą ir ryžtingai sutvarkyti sutarties priedus.
3. Įleisti naujas sovietų kariuomenės įgulas neribotu skaičiumi į visas svarbesnes Lietuvos vietas, kad būtų patikrintas Sovietų Sąjungos ir Lietuvos savitarpinės pagalbos sutarties vykdymas ir užkirstas kelias tolimesniems provokaciniams veiksmai prieš sovietų įgulas Lietuvoje." (K. M., „P. F.“, 102 p.)

Šio ultimatumo teksto klausėsi: krašto apsaugos ministras generolas K. Musteikis, teisingumo min. dr. A. Tamošaitis, žemės ūkio min. J. Audėnas, švietimo min. dr. K. Jokantas, susisiekimo min. J. Masiliūnas, valst. kontrolierius ir seimo pirm. K. Šakenis, kariuomenės vadas gen. V. Vitkauskas, kariuomenės štabo virš. gen. S. Pundzevičius, politinio dep. dir. E. Turauskas, min. pirm. pavad. Bizauskas ir min. tarybos gen. sekr. V. Mašalaitis.

4 psl.

Maskvos ultimatumas buvo trumpas ir aiškus: Lietuvos ministerių taryba turi likviduoti laisvą Lietuvos valstybę, įsileisti Lietuvos bolševikų divizijas. Sutikti įsileisti be pasipriešinimo, arba: „bus laikoma, kad Lietuva atsisako aukščiau pateiktusius Sovietų Sąjungos reikalavimus vykdyti.“ (K. M., „P. F.“, 102 p.)

J. Audėnas ir K. Musteikis abu sutinka savo prisiminimuose, kad prezidentas pradėjo sėdėti sutikties svarstyti tik antrąjį ultimatumo punktą. Dėl trečiojo K. Musteikis rašo:

„Prezidentas prisiminė įvykusį Valstybės Gynimo Tarybos posėdį, kuriame buvo nutarta, kad, grėsiant iš rusų pusės Lietuvos nepriklausomybei, mes ginklu priešinsimės. Dabar tas laikas atėjo, sakė Prezidentas, ir pasiūlė ultimatumą atmesti ir gintis. (K. M., „P. F.“, 103 p.)

Gen. K. Musteikis čia iškelia vieną iš esmingiausių to paskutiniojo posėdžio momentų: egzistavusį Valstybės Gynimo Tarybos nutarimą tokiu atveju gintis.

Min. J. Audėnas apie tai irgi prisimena:

Iš A. Smetonos atsiminimų („Margutis“ 1955 m., Nr. 7-8) žinoti, kad Valstybės Gynimo Taryba tą klausimą svarstėsi ne vieną kartą. Ten buvęs sudarytas ir aiškus nusistatymas gintis prieš bet kurį užpuolimą visomis jėgomis. Deje, ir su Valstybės Gynimo Tarybos nusistatymu vyriausybė nebuvo supažindinta anksčiau, jokių žodžių nebuvo apie tai ir šiame posėdyje paaiškinta. Jei toks klausimas anksčiau būtų buvęs diskutuojamas, būtų buvusi iš ankščiau sudaryta aiški nuomonė, ką tokiu pavojingu kraštui momentu turėtume daryti. („P. F.“, 202 p.)

Ultimatumo žodžių efektas, jo tekstą gal ir nujautusiems, bet nenorėjusiems besivysčiusio tragizmo realybę tikėti, ministerių tarybos posėdžio dalyviams buvo pritrūkęs.

Prisiminimų skaitytojui čia kyla klausimas: jeigu veikė Valstybės Gynimo Taryba, kuri jau iš anksto buvo padariusi sprendimą gintis prieš bet kurį užpuolimą visomis jėgomis, kodėl prezidentas, gavęs Maskvos ultimatumą, tik trumpai tokio gynybos plano būvimą teusiminė, tartum vien formalumą, kalbant apie ultimatumo atmetimą, atlikdamas. Jeigu realus gynybos planas buvo iš tikro iš anksto sudarytas, tai:

1. kodėl prezidentas A. Smetona jo neišdėstė paskutiniojo

posėdžio dalyviams; 2. kodėl, būdamas vyriausiu ginkluotųjų jėgų viršininku, nepastatė valstybės gynybos svarstymo V. G. T-os nutarimų ribose. Žinoma, buvo galima kalbėti tik apie realų gynybos planą, nes ir tada, kaip ir dabar, visiems buvo aišku, kad, ir heroiški ginantis, sovietinė okupacija buvo neišvengiama. Tačiau pasipriešinimas invazijai buvo principinis reikalas.

Būdinga, kad prezidentas Smetona, vietoj tokio plotmės iškėles gynybos principą, staiga suauktams ir iš anksto nepaiformuotiems ministerių tarybos nariams pateikė gynybos reikalą svarstyti nuo A-B-C, esant jau tik kelioms valandoms laiko atsakyti į Maskvos ultimatumą. Siūlomi šios išvados: 1. prezidentas A. Smetona manė, kad Valstybės Gynimo Tarybos anksčiau padarytas nutarimas buvo nereizus, nevykdytinas; 2. prezidentas, šio Gynybos Tarybos sprendimo ministerių tarybai laiku neatskleisęs, norėjo jo neatskleisęs ministerių tarybos nariams uždėti atsakomybę, versdamas juos keletos valandų laikotarpyje išspręsti likiminį Lietuvos klausimą.

Taipgi būdinga, kad paskutiniajame posėdyje dalyvavę trys kariai, ultimatumą išklause, posėdyje reikėsi panašiai:

Štai, J. Audėnas rašo: „Posėdyje dalyvavo ir trys generolai - Musteikis, Vitkauskas ir Pundzevičius, kurie, kaip Valstybės Gynimo Tarybos nariai, žinojo jos nusistatymą ir galėjo turėti savo nuomonę.“ („P. F.“, 202 p.)

Dėl savo paties pasisakymo tuometinis krašto apsaugos ministras generolas K. Musteikis rašo: „Aš pasakiau, kad visi ultimatumo punktai yra žiaurūs, bet baisiausias yra trečiasis punktas, nes jo priėmimas reikėtų visišką Lietuvos okupaciją. Gynimasis būtų sunkus ir, aišku, nebūtų sėkmingas, bet tautos atečiai jis būtų reikšmingas. Siūlau ultimatumą atmesti ir ginklu priešintis.“ („P. F.“, 104 p.)

J. Audėnas prisimena, kad gen. K. Musteikis „kalbėjo trumpai, nedėstydamas nė gynybos planų, nė karo padarinių. Jis, pritardamas prezidento nuomonei, pasisakė, kad, jei raud. armija žengianti per Lietuvos sieną, turime gintis ginklu.“ („P. F.“, 213 p.)

Gen. K. Musteikis ir J. Audėnas panašiai prisimena kariuomenės vad. gen. Vitkauską:

„Prezidentas paklausė Vitkausko nuomonės. Vitkauskas atsakė, kad, esant krašto viduje rusų įguloms, gintis būtų neįmanoma. Jis siūlė ultimatumą priimti ir nespriešinti.“ (K. M., „P. F.“, 104 p.)

Šiaip abiejų autorių prisiminimuose gen. Vitkauskas, kaip ir kiti posėdyje dalyvavę kariai, yra vienas iš mažiau kalbančių dalyvių.

(BUS DAUGIAU)

NEPRIKLUSOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

isikūres nuosavyse namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaroma.

MOKAME UŽ:

Depozitus (P.C.A.)	6%
Santaukas (Nuo spalio 1 d.)	9 1/4%
Terminuotus depozitus 1 metu	10%

IMAME UŽ:

Asmenines paskolas	12%
Nekilnojamo turto paskolas	11 1/2%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$ 5,000,000

BALIUI PRAEJUS

Kai Zuikių Baltus jau praėjo ir pinigai suskaičiuoti, o pelno būta pakankamai gražaus. Hamiltono žūklautojų ir Medžiotojų klubo "Giedratė" džiaugiasi tuo, "tis" valdyba džiaugiasi tuo, žinodama, kad be tautiečių paramos visa tai nėra įmanoma įvykdyti. Ačiū Jiem.

Tuo pačiu valdyba kviečia visus į priešvėlykinį "Laimės Ratą" kovo 15 d., šeštadienį 19 val., lietuvių bažnyčios parapijos salėje. Laimėjimai: kumpiai, kalakutai ir kt. Išgerimai ir kavutė. Kubo Valdyba

sudbury

Sudbury apylinkės Lietuvių Žvejų ir Medžiotojų Klubo Geležinis Vilkas V-ba kviečia narius atvykti į metinį klubo narių susirinkimą, kuris įvyks š. m. kovo m. 9 d. 1 v.p.p. J. Remekio Elgin Lunch restorano, 420 Elgin st. S. patalpose.

Kadangi turime tik vieną metinį susirinkimą, tai prašome narius skatlingai dalyvauti. Valdyba nori patirti narių nuomonę dėl praėjusios veiklos, bei išgirsti pageidavimus ateitčiai.

Tradicinė vakarienė bei taurių įteikimas bus suruošti vėliau. Valdyba

BOSTON

DAINŲ IR DAILIOJO ŽODŽIO KONCERTAS

Seniausia lietuviška radijo programa šiame kontinente švęs savo sukaktuves kovo 2 d., rengdama LIETUVIŠKŲ DAINŲ IR DAILIOJO ŽODŽIO koncertą, 3,30 val. p.p. So. Bostono Lietuvių Piliiečių Klubo Auditorijoje, trečiame aukšte.

Programą išpildys talentinga Elena BLANDYTĖ iš Čikagos, kuri dalyvavo perait metų Talentų Popietėje ir padarė tokių puikų išpūdį, kad daugelis norėjo ją išgirsti vėl, ir kad ji viena išpildytų visą programą.

Bostonas dabar laukia Elenos Blandytės, pramoginių dainų specialistės ir dailiojo žodžio interpretatorės. Dr. Algirdas Budreckis pasveikins radijo programą 41 m. sukaktuvių proga.

Po koncerto bus linksmas šokių balius pagerbti Miss Lithuania of N.E., gražuolės Ruth Volkavičiūtės iš Dorchesterio, Onos ir Stepono Volkavičių. Juostelių muziką pristatys Juozas Rentelis iš Avon.

Prieš koncertą 2-3 val. p.p. bus Susipažinimo Valanda "Cocktail Hour", kada galėsite pavalgyti skanius, lietuviškus pietus. Po koncerto veiks skanių valgių ir gėrimų baras. Skanius valgius gamins Monika Plevokienė ir jos pagalbininkės. Įėjimo auka \$3,-. Pensininkams ir studentams — jaunuoliams \$2.

Susitarkit susitikti su giminėmis, draugais ir pažįstamais šiame linksmame įdomiame koncerte ir Gražuolės Balyje, kovo 2 d. iki malonaus pasimatymo! Steponas ir Valentina MINKAI

popietė savuose namuose

S. Pranchūnas

Šiandieną svečiai daugiau nusitelkę gavenios rimčiai. Pietautojų tarpe kaip ir nesimato išnašesnių nuotaukų, ar besaikių linksmumo, kas daugiau buvo pastebima švenčių laikotarpy. Ir pasikalbėjimuose vyrauja nuosaikesnės mintys ir gaveniai artimesnės temos.

Prie vieno stalo keli vyrai kalbasi apie nūdienos nuotaukas ir apie gyvenimą apskritai. Apie žmogaus egzistenciją, žemėje nueitą kelią ir siekiamus laimėjimus. Vyrai ypač aptaria didesnių užsimojimų asmenis, kurie visais

atvejais parodo daugiau energijos ir atkakliau siekia savo tikslo. Tokie žmonės, dažniausia, pradeda iš nieko, darydami tai nepretencingai ir tylliai. Ir svarbiausia, kad tokius darbščius, pavyzdžio vertus pasiryžėlius, visuomet lydi pasisekimas. Greičiausia taip atsitinka dėl to, kad jų yra nedaug. O gal, kad jie sumaniai išnaudoja tokias galimybes, kuriomis kiti netiknesidomi, bet jų visai nepastebi. Tokie žmonės pilniau įsijungia į gyvenimą. Jie daugiau įsijaučia aplinką ir viskam turi gilesnį supratimą.

JULIJOS IR VACLOVO SKREBUTĖNŲ ŪKIO "RANCH VILNIUS" KRIKŠTYNOS (1974 m. rugsėjo 7 d.) iš kairės krikštavėliai Edvardas ir Anyta Bumeisteriai, Inisfield viršaitis G. Burton, Skrebutėnai, antrieji krikštavėliai — Benas Jackus ir Aldona Skilandziūnienė. Nuotrauka V. Bubelio.

ISIDĖMETINAS ISRADIMAS

Geriausia Amerikoje ir Europoje "JIB Haarplage-Lotion" preparatas sukuria plaukų stiklinę, naikina pleiskanas, pašalina niežėjimą, plaukų skilimą, stiprina plaukų šaknis, padeda atgauti natūralią plaukų spalvą. JIB vartodami neturite nei žali, nei pilki 100%. Įrašyti vaistinių RED BLUE knygoje: JIB Medicine Ltd. 9 uncijos 16 savaičių \$6.00. Pienigų sušti mūnų atstovė: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

tostogomis Vancouver'yje.

Ypatinę padėką noriu pareikšti p. p. A. ir K. Smilgiams, kurių namuose, šeimos globoje praleidau virš dviejų savaitę. Labai dėkinga jiems už vežiojimą savo mašina visur, kur tik reikėjo; už sudarymą galimybių dalyvauti kartu subvėmuose.

Dėkoju p. p. Šmitams už pakvietimą į gimtadienio subvėmą ir vaišes. Dėkuoju p. p. Gumbeliams už pakvietimą ir vaišes. Labai ačiū p. p. Masijauskams už priėmimą į organizuotą naujavedžių, p. p. Mačiulaičių pagerbimą, įvykusį jūsų gražioje rezidencijoje. Ačiū p. p. Vileitams už nuvežimą 20 mylių kelio iki p. p. Masijauskų tokiu laiku, kai lengvos mašinos nebegalėjo riedėti per 6-8 inčų

klodą šlapio sniego, kritusio vienos nakties metu.

Teko važiuoti karo metu Lietuvoje iš Kauno sunkvežimiais. Šį kartą gražiu dengtu p. p. Vileitų "troku", išklotu švairiu kilimu, pilnu gerai nusiteikusių žmonių, važlavome, o iš krūtinčių skambėjo lietuviška daina.

Dėkoju p. K. Lukui už nuvežimą parodyti Karalienės Viktorijos parko ir ten esančio gražaus gėlyno, nors ir žiemos metu, taip turtingo puikiais žiedais.

Br. Bujokienė

Viršuje B. Tarvydo nuotraukoje Vytas kalėjime ir su maisto daavinu — Biligėnas; Apacioje S. Dapkaus nuotraukoje St. Jokubaitis, Vl. Putvio šaulių kuopos pirmininkas, atskleides pasirašytą įsteigimo aktą — Toronto mėgėjų teatro grupės "Aitvaras".

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

9 3/4%	už 90 dienų term. depozitus
9%	už 1 metų term. depozitus
8 1/4%	už taup. sąskaitas
6%	už depozitus (čekių sąskaita).

KAPITALAS: \$8,800,000

Asmenines paskolas duodame iki \$5,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmenines paskolas mirties atveju apdraustos iki \$5,000.

Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v. r. iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 • Toronto, Ontario, M6P 1A6

Visais atžvilgiais jie yra turtingesni, ne būtinai materialiu atžvilgiu. Tokiu atveju, pagarbos pareiškimu, prisijie gali daugiau duoti, bet ir matėsi paskutinį kartą. Tai na. Neįsileidžiant į didesnę buvo pereitos vasaros pabaismulkmenas ir nekalbant apie materiales ar morales vertybes, tokie žmonės susilaukia didesnio pripažinimo ir visuotinos pagarbos.

Vieną, kaip būdingą pavyzdį pietautojai prisimena mu, prisiminė savąją spaudą. tik pereitose Kalėdose su šiuo Stebėdamasis svečių gausu pasauliu atsiskyrusį Joną mu, krikštynų apeliom ir Vil-Bleizgį. Svečiai žino velionį niaus vardo parinkimu, velionius pastebėjęs, kad būtų dėse jo užsimojimų srityse. Svarbiausia, kad jis neatitrukdamas nuo lietuviško gyvenimo, sėkmingai išnaudojo visas jo užplanuotų sumanymų galimybes. Turėdamas gerą pagalbininkę žmonos Ursulės asmenyje, galima sakyti, velionisėjo visur be pralaimėjimų. Jis ir toliau būtų taip ejęs jei ne tas, netikėtumų pilnas gyvenimo siūlas. Nežiūrint, kad jis buvo gerai supintas ir atrodė dar toks stiprus, bet pačioje neįtikimiausioje vietoje jis nutrūko. Siūlas nutrūko labai netikėtai, skausmingai ir galutinai. Bet ir pačiu liūdniausiu momentu žmona nepasimetė. Ji priminė artimiesiems, norintiems pagerbti velionį, vietoj gėlių aukoti Tautos Fondui. Ir tai pasirodė labai geru pavyzdžiu, nes velionis susilaukė tokios didelės artimųjų pagarbos, kad jie užuojautos ženkle praturtino Tautos Fondą daugiau negu \$1000. — (tūkstančiu).

Vienas grupės dalyvis, pasigėrėjęs tokiu torontieškiu atžvilgiu. Tokiu atveju, pagarbos pareiškimu, prisijie gali daugiau duoti, bet ir matėsi paskutinį kartą. Tai na. Neįsileidžiant į didesnę buvo pereitos vasaros pabaismulkmenas ir nekalbant apie materiales ar morales vertybes, tokie žmonės susilaukia didesnio pripažinimo ir visuotinos pagarbos.

Vieną, kaip būdingą pavyzdį pietautojai prisimena mu, prisiminė savąją spaudą. tik pereitose Kalėdose su šiuo Stebėdamasis svečių gausu pasauliu atsiskyrusį Joną mu, krikštynų apeliom ir Vil-Bleizgį. Svečiai žino velionį niaus vardo parinkimu, velionius pastebėjęs, kad būtų dėse jo užsimojimų srityse. Svarbiausia, kad jis neatitrukdamas nuo lietuviško gyvenimo, sėkmingai išnaudojo visas jo užplanuotų sumanymų galimybes. Turėdamas gerą pagalbininkę žmonos Ursulės asmenyje, galima sakyti, velionisėjo visur be pralaimėjimų. Jis ir toliau būtų taip ejęs jei ne tas, netikėtumų pilnas gyvenimo siūlas. Nežiūrint, kad jis buvo gerai supintas ir atrodė dar toks stiprus, bet pačioje neįtikimiausioje vietoje jis nutrūko. Siūlas nutrūko labai netikėtai, skausmingai ir galutinai. Bet ir pačiu liūdniausiu momentu žmona nepasimetė. Ji priminė artimiesiems, norintiems pagerbti velionį, vietoj gėlių aukoti Tautos Fondui. Ir tai pasirodė labai geru pavyzdžiu, nes velionis susilaukė tokios didelės artimųjų pagarbos, kad jie užuojautos ženkle praturtino Tautos Fondą daugiau negu \$1000. — (tūkstančiu).

VLADO PUTVIO ŠAULIŲ KUOPOS MĖGĖJŲ TEATRAS "AITVARAS"

Aitvarai-lietuviams senovėje nešdavo laimę. Kokią? Visokią: naktį pripildavo tuščius aruodus kviečių, rugių, miežių ir kitokių javų; kiti dar net ir aukso į tuščias statines pripildavo.

Šį kartą torontiečiams lietuviams "Aitvaras" atnešė istorinį dramos veiklą.

Toronto Vl. Putvio Šaulių kuopa, vad. St. Jokubaitis, jos valdyba ir nariai, nutarė įsteigti savo mėgėjų teatrą, "AITVARAS". To teatro įsteigimo aktas įvyko š. m. 2 d. didžiojoje L.Nsalėje, dalyvaujant ne mažiau kaip 400 žmonių. Ta proga buvo ir pastatytas pirmasis veiklas, trijų veiksmų drama Mirga.

Roles atliko: Vytauto-V. Staškevičius, kunigaikštienės Onos — R. Giniotienė, Mirgos — A. Dargytė-Byšklevič, didžio Gimbuto — A. Stankus, Biligėno — S. Ramanauskas.

Režisavo — A. Dargytė-Blisklevič, asistavo L. Nakrošienė. Scenarijus — D. Jokubaitytės.

Apie Mirgą sužinome ne tik iš pasakojimų, bet ir iš lenkų istoriko užrašų. Lan — kant Vytautą Krėvos pilies kalėjime, Mirga paslūko jo vietoje, pasimačius rūbus, ir Vytautas su žmona, neatpažintas, apleidęs kalėjimą. Mirgos išgelbėti nepavyko.

Tad taip su Vytauto išgelbėjimu išliko Lietuva ir dar šiandien tebėra.

Didelėje Toronto kolonijoje niekas net išdrįso įsteigti teatro. Pirmąjį žingsnį ir padarė Vl. Putvio Šaulių Kuopa. Laukiama gerų rezultatų.

Bernardas Naujalis

DĖMESIO TORONTIEČIAMS! NL laikraščio atstovybės biureli nutaręs spaudos balių suruošti po Velykų Lietuvių Namuose. Kviečiami torontiečiai įlems talkininkai, susirinkant su biurelio pirmininku J.R. Simanavičium.

NL akcijų planinimo reikštis rūpinasi S. Banalis, tel. 241-9632.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Mirus Australijoje BALIUI PUKUI, jo žmona Rozing ir sūnų Arvydą nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

GIMINĖS KANADOJE

JAU ČIA PAT KAZIMIERINĖS

Kovo 1 d., šeštadienį šv. Kazimiero parapijos salėje. Klebonas ir parapijos Komitetas nuoširdžiai kviečia visus atsilankyti ir kartu praleisti vakarą prie gerai paruoštos vakarienės stalo.

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.
2224 DUNDAS STREET W., Visais kelionių reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531

montreal

MIRE LIETUVIAI:

Paskutiniosios savaitės laikotarpyje mirė Antanas Tamkevičius, Ona Krupauskienė ir Feliksas Valatka.

STUDENTŲ ŽIEMOS STOVYKLA

1974 m. gruodžio 27 d. — 1975 m. sausio m. 1 d. įvyko vienuoliktą MLSS žiemos stovyklą l'Auberge de la Perdière, St. Donat. Mums visiems buvo proga atnaujinti senas draugystes ar užmegsti naujus ryšius. Suvažiavom virš 130 jaunuolių iš Kanados ir Amerikos, ir visi linksmai praleidom atostogas. Kasdien vyko slidinėjimas/alpine ir cross country, ir šokiai.

Niekas nenuobodžiavo, nes kiekvienas vakaras buvo įvairus: susipažinimo vakaras, žiemos sporto filma, laužas ant ežero, alaus gerimo rungtynės ir kiti užsiėmimai. Paskutinę dieną buvo slidinėjimo lenktynės. Užbaigėm šią draugišką stovyklą su Naujųjų Metų sutikimu, o jau sekantį rytą reikėjo išsiskirstyti. Atsisveikinom vienas su kitu, sakydami, kad pasimatysim rudeniį Montrealyje, šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Suvažiavime.

V.K.

NL SPAUDOS BALIUS

Spaudos Balių rengti pavasarį/kaip paskutinius du metus/, sakoma, kad per šiltą, nes gegužės mėn. visi nori išvykti į gamtą. Rengti Spaudos Balių žiemos metu, gana rizikinga Kanados klimato. Taip NL tokiu pažymėtinu įvykiu jau virš 25 m. kaip pasirinko užgavėnių šeštadienį. Ankščiau laikraščio skaitytojai dar labiau gyveno praeities jausmais ir norėdavo kuo nors nekasdieniška atžymėti "užsigavėjimą". Jie Lietuvoje laikėsi papročio — iki Velykų pasinokauti — susilaikyti nuo mėsinių valgių, o ypač nuo šokių ir kitokių pasilinksminimų.

Šiandien iš esmės jau yra pasikeitę nemažai kas, ir šio laiko daugumai žmonių nesuprantamas "užsigavėjimas" ir anie pasakojimai apie pasnikavimus. Šiandien mėsinius valgius uždraudžia tik daktarai, kai žmogaus sveikatai tas reikalingas. Tačiau mūsų šiam sutapatinti su Užgavėnėmis Spaudos Balių pasidarė nebeaktuali.

Tradicinis Spaudos Balius šūkis, kad "Tik laukinis žmogus laikraščio neskaitytų" — jau turgi nebetaip "gąsdina", nes per televiziją jis dar pirm laikraščio sužino svarbiausias pasaulio naujienas... Atrodo, reikės sugalvoti naują šūkį!

Šiomet NL Spaudos Balius praejo gausių susirinkusiųjų linksmoje nuotaikoje. Tenka apgalvesti, kad kas metai vis mažėja senųjų Spaudos Balius lankytojų skaičius, bet tenka džiaugtis kad juos pakeičia jaunimas. Ypač šių metų baliuje didelę iniciatyvą parodė Dalia ir Edmundas Petruliai ir visas būrys talkininkautojų ruošoje, svečių aptarnavime, balsų skaičiavime, net ir pranešinėjančių įvykius per mikrofoną. Buvusios balius karalaitės — Roma Naruševičiūtė, Daina Kerbelytė ir Alma Staškevičiūtė — Drešerienė atliko tradicijos užbaigimo ceremoniją, grąžindamos taurę NL-ai.

Balius vyko šv. Kazimiero parapijos salėje. Rengėjai laikmės šūkio — savi pasavus! Salė graži, stalai apvalūs ir patogumai su visais svecių aptarnavimais. Bet ir girdėjosi priekaištų — juoba iš kai kurių nedalyvavusių — kodėl nepajėgiame išieiti iš skėpų... Suprantama. Kai kurie neatsilankiusieji gal tikėjosi vienokio ar kitokio balių pakvietimo.

Rengėjai yra atsisakę tokio specialaus kvietimo būdo,

NL JAUNIMO POSEDIS
Praėjusi penktadienį įvykęs NL redakcijoje Jaunimo pasitarimas su laikraščiuoleis ti vadovaujama asmenimis, to pasėkoje Jaunimo iniciatoriai šaukia Montrealeto jaunimo posėdį kovo 9 d., sekmdienį 1 val. po pietų pas Dalią ir Edį Petrulius, šiuo adresu: 1225 St. Marc Street #903, Montreal. Tel. 932-8732. (Dvi gatvės ir vakarus nuo Guy St., tarp Dorchester ir St. Catherine St.)

Prašome visus dalyvauti. Bus diskutuojamas Jaunimo skyriaus reikalas prie NL. Iniciatoriai

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviybės išlikimui skelbiamas Naujųjų platinimo vaju.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų igaliotiniiais.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras Istitucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienas yra mada. Lai tai mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujųjų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvius pasiekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos lietuviškos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviškos reikalo renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$24.00, pusel metų — \$13.00, trims mėn. — \$7.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusel metų — \$12.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$25.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančių atkarpų.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu _____ dol. Naujųjų prenumeratui, Jubiliejinio vaju proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus progą prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS _____

ADRESAS _____

GERIAUSIAI ATRODANČIOS POROS PRISTATYMAS IR DOVANOS ĮTEIKIMO MOMENTAS.

Iš kairės: Petras Vaupšas (talkinys rinkimuose), Diana Stankaitienė (įteikusi dovaną), Petras ir Alma Drešeriai (laimėjusieji kontestą) ir Šarūnas Norvaiša (talkinys rinkimuose). Foto T. Laurinaitis.

o tik skelbdami pabrėžia, kad tai yra visų balius, visiems.

Ši kartą vietoje balius karalaitės, kaip buvo pranešta spaudoje, rinkta geriausiai atrodanti pora. Kontestas vyko pagal specialų kuponą ir kiekvienas galėjo už pasirinktą porą atiduoti savo balsą. Šiam kontestui vadovavo Birutė Nagienė, talkininkaujant Šarūnui Norvaišai. Laimėjo Alma ir Petras Drešeriai. Tai jauna pora, gražiai besireiškianti lietuvių gyvenime. Abu yra Montrealeto Jaunimo Ansamblio Gintaras nariai. Jis gavo 25 dol. dovaną, kurią davė La Salle Adam's Restaurant — sav. Ona Voronikaitienė ir Juozas Stankaitis. /bus daugiau/

PAPILDOMA PADEKA

1974 m. po Vasario 16-osios šventės paminėjimo Tautos Fondui aukojo:

Montrealeto Lietuvių Kredito Unija Litas 100 dolerių. Po 50 dol.: K. L. B. Montrealeto Apylinkės Valdyba, J. Vaškevičiai iš Toronto, Ont., K. L. K. Moterų D-jos Montrealeto skyrius. 30 dol. L. K. Mindaugo šaulių kuopa Po 25 dol.: Montrealeto Lietuvių Žvejotojų Medžiotų Nida klubas ir L. K. V. S.

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy

LEO RATNER, B.P.H. L. PH.

NIKO NEKAINUOJANTIS IR GREITAS PRISTATYMAS

VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA

7576 CENTRALE — LASALLE — 365-0770

Jony's Photo Studio

2680 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI — VEDYBOS — KRIKŠTYNOS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS

TEL. 525-8971.

T. Laurinaitis

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION

(M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P.Q.

601 St. Jean Road.

Tel. 695-3883

- Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
- Degalai, tepalai, padangos ir kita
- Montrealečiams lengvai pasiekiami greitkeliai Nr. 40 arba Nr. 20.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 George Street
LaSalle, Que.

TEL:

366-0500, 366-4203

Taisydas ir dažymas automobilių
• Pardavimas ir taisydas Chaparral
firmos snowmobile ir Moto firmos
snowblower ir taip pat motorinės
valtyt. Sav. G. Desrochers

366-7818

LAURENT DAIGNEAULT

Esso

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

PARDAVIMAS:

Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart
Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks

7635 Boul. Lasalle, LaSalle, P.Q.

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

LAURENT DAIGNEAULT

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisydas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės — De La Verendrye, prie Lapierre vandens kanalo. Tel. 365-3364.

7 psl.

SVEIKI ATVYKĘ

XI MLSS ŽIEMOS STOVYKLA

ovabliq

— žut i. os

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

ovabliq

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 10.30 iki 11 val. vak.

PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

W. LAPENAT

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.

Įvairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Taip pat INTERNATIONAL dažų išpardavimas — tel. 366-6237 / 3896

JUOZAS GRAŽYS

Kailių siuvėjas

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuaju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal.

Tel. 767-6183

Jetté & Frère Ltée

Viskas moderniems namams!

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji irengimai. Gazinių priemonių pardavimas ir irengimas. Atstovaujame — Hydro-Quebec išnuomavimui karšto vandentiekimą. Veltui įkainavimas.

Plumbing & Heating kontraktoriai.

140 - 2e AVENUE

366-0330

LASALLE

1975.11.26

Nepriklausomos Lietuvos AKCIJŲ VAJUS

AKCIJŲ ISIGIJIMO TASA:

187. Vieračtis Juozas parėmė vykdomą NL vajų, išigydams 2 akcijas. Jis ir jo žmona Elena jau turėjo 3 akcijas, tad dabar beturį 5. J. Vieračtis, artimas NL kaimynas, visada buvo paslaugus padėti, patalkintinkauti. Jis su žmona, prieš 10 metų, kailaukraštis dar buvo spausdinamas vietoje, kiekvienos savaitės pirmadienio vakarą prisistatydavo pirmieji į redakciją.

Vieračtis yra didelis NL namų praplėtimo entuziastas. Jo nuomone, galima išnaudoti visą sklypą. Jis ne kartą ir per Lito Lietuvių Kredito Unijos metinius susirinkimus yra kėdės sumanymą, kad Litas galėtų susijungti su NL bendrove ir prisistatyti didelius namus ant NL žemės sklypo.

188. Lukošius Mykolas per Litą nupirko 2 akcijas savo amžiaus 75 metų sukakties proga.

M. Lukošius didelis lietuviškos veiklos entuziastas. Jaunesnįs būdamas aktyviai priklauso visoms lietuviškom organizacijoms Montrealyje, kurios tik rūpinosi lietuvių. Tokį apsisprendimą padaręs, kaip jis sako, nuo vedybų dienos, apsilvedęs lenkų kilmės žmoną.

Žmona Eugenija, puikiai išmoko lietuviškai, prisitaikė prie lietuvių ir jį užaugino lietuvišką šeimą: 2 dukteris ir sūnų. Jis su pasididžlavimu sakas, kad ir jo anūkai kalba lietuviškai, ir užprenumeravo NL Mykoluui Beniušui, vienam iš jų.

Tad, dėkodami pirkusiems akcijas, laukime atsilieptant daugiau.

Numatyta 20,000 dol. akcijų vajui, su dabar skelbiamais išigijimais, sukelta \$7.300 (Bus daugiau).

J. V. Stankaitis, NL Spaudos B-vės Ugdymo Reikalams narys.

Anita Pakalniškytė, Monikos pagrindinę rolę Menotti operoje - MEDIUM. Ji dainuos Montrealyje šį šeštadienį.

rieose mokyklose lietuvių vaikai užpildytose klasėse, ar, taip pat kaip ir dabar, lietuvių vaikai susirinkdavo šeštadieniais mokytis skaityti rašyti lietuviškai, mokytis Lietuvos istorijos, geografijos. Mes sutinkame ankstyvesnės kartos jau Kanadoje, Montrealyje gimusius, kurie skaito ir rašo lietuviškai ir su pasididžlavimu pasisako: "Aš lankiau lietuvišką mokyklą!"

Prieš 25 m. vėl pradėjus lietuviškąjį mokslo darbą ne vienam atrodė, kad ta saujelė, tokioje didelėje svetimo jūroje padarys! Ar, kiek iš to darbo bus naudos! Pasirodė, kad didžiausieji lietuvių išlaikytojai tapo tie, kurie labai paprastai užsiėmė išmokyti lietuviškai, pradedant A, B, C, D...

Kiek jų praėjo pro lietuvišką mokyklą, ir kur jie dabar?

Tik pažvelk į mūsų organizacijas, valdybas, chorų, ansamblius, pažvelk į bažnyčias ar minėjimuose susirenkančius: tie jaunesnieji žmonės, tai daugumoje buvo lietuviškos mokyklos mokiniai. Ir jei kartais pasakom, kad visgi tai nėra daug - tik pagalvokime, ar mes iš viso bent kur matome, išskiriant vieną kitą, tuos, kurie lietuviškos mokyklos nelankė, kurių tėvai neleido ar neragino lietuviškos mokyklos lankyti.

Lituanistinė mokykla veikia ir po 25 metų, dėka mokytojų. Vieni jų dirbo anksčiau, kiti dirba dabar. Montrealečiai, gerai pažvelkite į lietuviškos šeštadieninės mokyklos mokytoją. Ar galėtumėte jį atskirti iš

visos lietuviškos masės žmonių? Juk negirdėjai jo skambias patriotines kalbas sakančio, nematėi ordinais apdovanojamo, iš viso, ar žinai, kad jis metuose 30 šeštadienių pastoviai moko vaikus, važinėja ilgokus atstumus, ir taip metus, dešimt, dvidešimt, o kitas net daugiau metų? Atlyginamas tik už kelionę ir faktiškai išlaidas. Mes, žinoma, prisidėjome, patardami mokytojų, kaip reikia dirbti, patys užmėrėdami prižiūrėti savo vaikus, kad jie paruoštų užduotas pamokas. Suprantama - galima geriau padaryti. Tik mes, tėvai, ar norime konkrečiai dirbti, remti mokyklą, ir ištesėti gana ilgą laiką - 9 metus. Ir bendrai - Montreolio lietuviškoji kolonija ar supranta ką reiškia jai turėti lituanistinę mokyklą, ar būti be mokyklos? Nes šiuo metu

pusė tėvų neleidžia savo mokyklinio amžiaus vaikų į lietuvišką mokyklą! Yra graudu klausyti patarimų, kaip ir kokią lietuviškumo liniją kaimynas turi laikyti. Tik patarėjas, kaip savo vaikams nesugeba patarti, kad tie leistų savo vaikus į lietuvišką mokyklą. Keista, matant švytinčias

uniformas paraduose, ir žinant, kad paraduojantis negali savo vaiko atvežti į lietuvišką mokyklą!

Šios sukakties proga apsispręskime dėl ateities. Kėdės išelviyoje vienems bus ilgas, kitus dar pasitiks ilgas, o dar kitiems ir šviesesnį horizontal taks matyti. Kuo tu nori būti? Ar tokiu, kurio prie 25 m. sakė, "kad nieko nebus"! - ar tokiu, kuris stengėsi savo vaikams perduoti lietuvių kalbą?

Jei sunku apsispręsti, atėik bet kurį šeštadienį pažūrėti, kaip dirba lietuviškoji mokykla. Esi visada laukiamas, mielas svečias! Ateik į mokyklos renginius. Ar tavo vaikai, nelankydami šeštadieninės lietuviškos mokyklos yra laimingesni už lietuvišką mokyklą belankančius?

Apsispręsk kartu su tais, kurie prieš 25 m. gal dar didesnėje neviltyje, daug kartų sunkesnėje išlikimo sąlygose apsisprendė - Ištvėrsime! Ir šis žodis daugeliui tėvų, mokinių, mokytojų tapo kelrodžiu, dirbant per dvidešimt penkis metus. Šis žodis tebūna kelrodžiu ateičiai!

P. Adamonis.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui tik už \$5.00 metams!

Prašome iškirpti ir prisiųsti su virš nurodytu prenumeratos mokesčiu.

(Pavardė ir vardas)

(Tikslus adresas)

MONTREALIO LITUANISTINE MOKYKLA MINI 25 METŲ SUKACTĮ.

Kas galėjo pasakyti, kad antrojo pasaulinio karo pasėkoje lietuviškoji išelviya turės tiek ilgai gyventi tėvynės. Niekas neužtikrino, kad prieš 25 metus steigiant Montrealyje lietuvišką šeštadieninę mokyklą, bus galima tiek ilgai ištvirti! O atsitiko taip, kad šiandien galime žvelgti jau į lituanistinę mokyklą nueitą 25 m. kelią.

Visumoje, kalbant apie šią mokyklą ir skaičiuojant 25 darbo metus, - mes turime pridėti ir ankstyvesnės lietuvių išelviyos kartos pastangas, nes jie turėjo net reguliarią lietuvišką mokyklą Montrealyje, ar lituanistinę buvo dėstoma reguliariai.

SU NAUJA DIENA - NAUJA PROBLEMA!

Namų apšildymo reikalui skambinkite šios didžiulės alyvos tiekimo ir visokiausio namų šildymo įrengimo bei taisymo kompanijos atstovui Pr. F. Paukštaičiui 365-0311 arba 366-6220.

LES COMBUSTIBLES
ADANAC-NAUD FUELS
5250 O. Boul. Maisonneuve Blvd. West H4A 1Y6.

Royal Trust

Atstovas J. Skučas,
6966 Terrasse Sagamo, Montreal, Que. H1S 2G1.
Tel. 354-0360, namu 722-9663.

PATARNAVIMAS NEKILNOJAMO TURTO
PIRKIME - PARDAVIME
(Specialybė - slypai ir žemė)

PIRKTI AR PARDUOTI
NEKILNOJAMĄ TURTĄ PADĖS JUMS
V. PETERAITIS
353-9960 / Namu - 721-0614

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI?
NAMAI - APARTMENTAI - ŽEMĖ - PASKOLOS

D.N. BALT - BALTRUKONIS
Sylka Realities Inc.
445 Jean Talon West, Suite 305,
Tel: 273-3442, 273-9181, 737-0844.
Montreal, Que.
Foto E.M.L.S. Sistema.

DABAR SUMAŽINI PAJAMŲ MOKESČIUS IR SUTAUPAI PENSIJAI. ŠIANDIEN DUOTI UŽTIKRINTĄ PENSIJOS PLANĄ GALI TIK GYVYBĖS DRAUDIMO BENDROVĖS.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.
Tel.: 722-3545

Žemiausios kainos!
MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 - 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781
Agentūra veikia nuo 1945 m.
Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas

PHARMACIE Gagnon

ROBERT GENDRON LPH. PROP.
366-9742

7626 CENTRALE LASALLE

ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO

VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

DR. V. GIRIŪNIENĖ
Dantų gydytoja

5330 L'ASSOMPTION BLVD.
MONTREAL
TEL. 255-3536

Dantų gydytoja
DR. A. O. JAUGELIENĖ

1410 Guy St. pirmas aukštas,
11-12 kambarys
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. J. Mališka
Dantų gydytojas

1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

ADVOKATAS
R. J. Isganaitis B.A., B.C.L.

Insurance Exchange Building
276 St. James Street West,
Suite 525, Montreal, P.Q.
Tel: 842-1126, namų 678-3660

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c)

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.
Tel. 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

MONTREALIO LITUANISTINEI MOKYKLAI

25-METAI!

KVIEČIAMI VISI ATSLANKYTI Į IŠKILMINGĄ MINĖJIMĄ,
KOVO 8 d. (šeštadienį) 7 val. vakaro -
AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE.

OFICIALIOJI DALIS: mokytojų pagerbimas,
dr. Ilonos Maziliauskienės paskaita,

MENINĖ DALIS: solistė Anita Pakalniškytė,
poetas Henrikas Nagys.

VAIŠĖS: vynas, sūris ir įvairūs užkandžiai.

PRAŠOME - ATSLANKYKITE Į REIKŠMINGOS LIETUVYBĖS IŠLAIKYMO INSTITUCIJOS
SUKAKTIES MINĖJIMĄ!

ĮĖJIMAS: - AUKA MOKYKLAI \$4.00 suaugusiems;
\$2.00 moksleiviams ir pensininkams.

TĖVŲ KOMITETAS

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astro

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvis atstovas)

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU ĮŠIMTINI JUMS, PASITARNAUS!

UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU
Manageriu
LEO GURECKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,
Telefonas: 766 5827

MOKA UZ:	DUODA PASKOLAS:
Einamasis s-tas 6.0%	Asmeninės 11.0%
Taupomasis s-tas 8.0%	Nekiln. turto 10.5%
Term. ind. 1 m. 8.0%	Cekių kredito 12.0%
Term. ind. - 2 m. 8.25%	Investicines nuo 11.5%
Term. ind. - 3 m. 8.5%	

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

Kooperatyvinė namų (iki 4 butų) ir namų inventorius apdrauda.
Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League,
17 Ronald Drive, Montreal West 263, Tel. 487-5820.

KASŲ VALANDŲS

1465 De Seve St., pirmadienis, antradienis ir trečiadienis nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadienis ir penktadienis nuo 12 iki 8 v.; šeštadienis nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadienis nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadienis ir ketvirtadienis nuo 9 iki 8 v. vakaro ir penktadienis nuo 1 iki 8 v. vakaro.